

Kako pomoći osobi koja ima napadaj?

Ne dozvolite da vas uhvati panika!

Veliki napadaji uvijek su dramatični, no važno je da se baš u tim situacijama sačuva prisebnost i da se učini sve ono što je potrebno da se na najbolji mogući način pomogne osobi koja ima napadaj.

Ako napadaj traje duže od 5 minuta obvezatno pozvati hitnu pomoć!

Čim napadaj započne potrebno je pogledati na sat i mjeriti njegovo trajanje. Većina napadaja završi za 2-3 minute i tada nije uvijek potrebno odmah zvati liječnika. No ako se radi o dužem trajanju napadaja, nužna je hitna liječnička intervencija. Bez točnog gledanja na sat vrlo je teško procijeniti dužinu trajanja napadaja jer u tim situacijama «vrijeme ide sporije».

Spriječite tjelesne ozljede, osobito glave!

To se najbolje može postići tako da se pod glavu stavi jastuk. No ako to nije moguće, pod glavu se može staviti bilo kakav mekan predmet, kao npr. neki smotani dio odjeće.

Osobu koja ima napadaj postavite u bočni položaj!

Ako se radi o snažnim mišićnim kontrakcijama to neće uvijek biti lako. No položaj na boku povoljniji je od položaja na leđima jer se u tom položaju bolje može održati prohodnost dišnih putova.

Ne pokušavajte stavljati predmete između zubi!

Pogrešno je vjerovanje da se stavljanjem predmeta u usta može spriječiti ozljeda jezika. Iskustvo pokazuje da takvi pokušaji mogu dovesti do dodatnih ozljeda jezika, zubi ili obraza.

Ne pokušavajte napadaj prekinuti sputavanjem mišićnih kontrakcija!

Na taj način napadaj nije moguće prekinuti, a u slučaju neopreznosti može doći i do dodatnih ozljeda.

Dobro je da su u blizini samo osobe koje pružaju pomoć!

Ako do napadaja dođe u nekom javnom prostoru gdje ima više ljudi, objasnite im da se radi o epileptičkom napadaju koji će ubrzo proći i zamolite ih da ne budu u neposrednoj blizini. Za osobu koja dolazi k svijesti nakon napadaja zbunjujuće je ako oko sebi vidi mnogo nepoznatih lica.

Za vrijeme i nakon napadaja neka vaše djelovanje i način govora budu takvi da djeluju umirujuće!

To je osobito važno za osobu nakon što je napadaj prestao i kada postupno dolazi k svijesti prolazeći kroz fazu dezorijentacije i zbunjenosti.

PRVA POMOĆ KOD EPILEPTIČNOG NAPADAJA

podmetni nešto pod glavu

oslobodi dio oko vrata

okreni na bok

ne stavljaš ništa u usta

pronađi osobne podatke

pruži pomoć odmah

kada napad završi...

...pruži pomoć i podršku